Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (drugi senat)

z dne 21. januarja 2016*

„Predhodno odločanje — Zaščita geografskih označb žganih pijač — Uredba (ES) št. 110/2008 — Člen 16(b) — Navajanje — Žganje iz jabolčnika, proizvedeno na Finskem in trženo pod imenom ‚Verlados' — Zaščitena geografska označba ‚Calvados'"

V zadevi C-75/15,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo markkinaoikeus (sodišče za gospodarske spore, Finska) z odločbo z dne 13. februarja 2015, ki je prispela na Sodišče 19. februarja 2015, v postopku

Viiniverla Oy

proti

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto

SODIŠČE (drugi senat),

v sestavi M. Ilešič (poročevalec), predsednik senata, C. Toader, sodnica, A. Rosas, sodnik, A. Prechal, sodnica, in E. Jarašiūnas, sodnik,

generalni pravobranilec: P. Mengozzi,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

— za francosko vlado G. de Bergues, D. Colas in S. Ghiandoni, agenti,

— za italijansko vlado G. Palmieri, agentka, skupaj z M. Russo, avvocato dello Stato,

— za Evropsko komisijo P. Aalto, I. Galindo Martín in B. Eggers, agenti,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

* Jezik postopka: finščina.

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 16(b) Uredbe (ES) št. 110/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. januarja 2008 o opredelitvi, opisu, predstavitvi, označevanju in zaščiti geografskih označb žganih pijač ter razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 1576/89 (UL L 39, str. 16).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Viiniverla Oy (v nadaljevanju: Viiniverla), družbo finskega prava, in Sosiaali-ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (urad za izdajo dovoljenj in nadzor na socialnem in zdravstvenem področju, v nadaljevanju: urad), ker je zadnji z odločbo z dne 18. novembra 2013 družbi Viiniverla prepovedal trženje pijače z imenom „Verlados“ od 1. februarja 2014 dalje.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 V uvodnih izjavah 2 in 14 Uredbe št. 110/2008 je navedeno:

„(2) Področje žganih pijač je pomembno za potrošnike, proizvajalce in kmetijski sektor v [Evropski uniji]. Ukrepi, ki veljajo za področje žganih pijač, morajo prispevati k doseganju visoke ravni varstva potrošnikov, preprečevanju goljufivega ravnanja ter doseganju preglednosti trga in poštene konkurence. […]

[…]

(14) Glede na to, da Uredba Sveta (ES) št. 510/2006 z dne 20. marca 2006 o zaščiti geografskih označb in označb porekla za kmetijske proizvode in živila [(UL L 93, str. 12), kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 1791/2006 z dne 20. novembra 2006 (UL L 363, str. 1),] ne velja za žgane pijače, morajo biti pravila o zaščiti geografskih označb žganih pijač določena v tej uredbi. Registrirane morajo biti geografske označbe, ki določajo žgane pijače kot pijače s poreklom iz ozemlja države ali iz regije ali kraja tega ozemlja, katerih določena kakovost, sloves ali druge značilnosti žganih pijač se pripisujejo zlasti geografskemu poreklu.“

4 Člen 1(2) Uredbe št. 110/2008 določa:

„Ta uredba se uporablja za vse žgane pijače, ki se tržijo v [Uniji], ne glede na to, ali so proizvedene v [Uniji] ali tretjih državah, ter tiste, ki so proizvedene v [Uniji] za izvoz. […]“

5 Člen 15 Uredbe št. 110/2008, naslovljen „Geografske označbe“, določa:

„1. V tej uredbi je geografska označba označba, ki določa žgano pijačo kot pijačo s poreklom iz ozemlja države ali iz regije ali kraja tega ozemlja, če se določena kakovost, sloves ali druga značilnost te žgane pijače pripisuje predvsem njenemu geografskemu poreklu.

2. Geografske označbe iz odstavka 1 so registrirane v Prilogi III.

3. Geografske označbe, registrirane v Prilogi III, ne smejo postati generične.

Imena, ki so postala generična, se ne smejo registrirati v Prilogi III.

Ime, ki je postalo generično, pomeni ime žgane pijače, ki je, čeprav se nanaša na kraj ali regijo, kjer je bil ta proizvod prvotno proizveden ali tržen, postalo splošno ime žgane pijače v [Uniji].

4. Žgane pijače z geografsko označbo, registrirano v Prilogi III, so skladne z vsemi specifikacijami tehnične dokumentacije iz člena 17(1).“

6 Člen 16 navedene uredbe, naslovljen „Zaščita geografskih označb“, določa:

„Brez poseganja v člen 10 se geografske označbe, registrirane v Prilogi III, zaščitijo pred:

[…]

(b) vsako zlorabo, posnemanjem ali navajanjem, četudi je pravo poreklo proizvoda označeno ali če je geografska označba uporabljena v prevodu ali mu je dodan izraz, kot je ‚kot‘, ‚tip‘, ‚slog‘, ‚narejen‘, ‚aroma‘, ali kateri koli podoben izraz;

[…]“

7 V Prilogi III k Uredbi št. 110/2008, naslovljeni „Geografske označbe“, je navedeno, da je bil „Calvados“ registriran v kategoriji proizvodov št. 10, „Žganje iz jabolčnika in žganje iz hruškovca“, s Francijo kot državo porekla.

Finsko pravo

8 Na podlagi člena 43(1) zakona o alkoholu (alkoholilaki (1143/1994), v nadaljevanju: zakon o alkoholu) proizvajalec in uvoznik alkoholne pijače odgovarjata za kakovost in sestavo alkoholne pijače, ki jo dasta na trg, in za to, da sta proizvod in njegovo označevanje ter siceršnja predstavitev v skladu z zakoni in drugimi predpisi, ki se uporabijo na tem področju.

9 V skladu s členom 49(2) zakona o alkoholu lahko urad prepove dajanje alkoholne pijače na trg ali odredi, da se ta vzame iz prometa, ne da bi bila za to priznana odškodnina, zlasti kadar proizvod ali njegova predstavitev kršita zakone in druge predpise, ki se uporabijo na tem področju.

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

10 Družba Viiniverla s sedežem v Verli (Finska) od leta 2001 proizvaja in trži žganje iz jabolčnika pod imenom „Verlados“.

11 Evropska komisija je 23. novembra 2012 po prejeti pritožbi v zvezi z domnevno zlorabo francoske geografske označbe „Calvados“ pozvala finske organe, naj podajo pojasnila glede uporabe imena „Verlados“.

12 Finski organi so v odgovoru z dne 31. januarja 2013 navedli, da je pijača z imenom „Verlados“ lokalni proizvod, katerega ime napoti neposredno na kraj njegove proizvodnje, in sicer vas Verla in tovarniški kompleks Verla. Dodali so, da se samo zadnji zlog imena „Verlados“ ujema z imenom „Calvados“, kar z vidika sodne prakse Sodišča, v skladu s katero sta za obstoj „navajanja“ potrebna dva zloga, ni dovolj.

13 Komisija je 6. marca 2013 finskim organom poslala zahtevo za dodatne informacije. Komisija je v tej zahtevi na podlagi člena 16(b) Uredbe št. 110/2008 menila, da ime „Verlados“ ni dovoljeno in je Republiki Finski sporočila, da namerava proti njej začeti postopek za ugotavljanje kršitev, če ne bo spoštovala te razlage. Po mnenju Komisije končnica „ados“ v imenu „Verlados“ zadošča za to, da gre za navajanje imena „Calvados“ v smislu sodne prakse Sodišča.

14 Urad je zato na podlagi člena 49(2) zakona o alkoholu sprejel odločbo, s katero je družbi Viiniverla od 1. februarja 2014 dalje prepovedal trženje pijače z imenom „Verlados“.

15 Družba Viiniverla je pri markkinaoikeus (sodišče za gospodarske spore) vložila tožbo za odpravo te odločbe. Pred tem sodiščem je trdila, da uporaba imena „Verlados“ ne pomeni nikakršne zlorabe, posnemanja ali navajanja proizvoda „Calvados“ in torej ne pomeni kršitve prava Unije v zvezi z zaščito geografskih označb.

16 Ker je markkinaoikeus (sodišče za gospodarske spore) menilo, da sodna praksa Sodišča ne vsebuje vseh elementov, ki so po njegovem mnenju potrebni za rešitev spora, o katerem odloča, je prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali se je treba pri presoji, ali gre za navajanje v smislu člena 16(b) Uredbe št. 110/2008, opreti na normalno obveščenega ter razumno pozornega in preudarnega povprečnega potrošnika?

2. Kakšen pomen imajo pri presoji prepovedi, odrejene zaradi zaščite geografske označbe ‚Calvados‘ in ki se nanaša na uporabo imena ‚Verlados‘ za žgano pijačo, pridelano iz jabolk, ki se prodaja na Finskem pod tem imenom, spodaj navedene okoliščine za razlago pojma ‚navajanje‘ v smislu člena 16(b) Uredbe št. 110/2008 in uporabo te uredbe:

   (a) prvi del imena ‚Verlados‘ se nanaša na vas Verla na Finskem, ki jo finski potrošnik po vsej verjetnosti pozna,

   (b) prvi del (‚Verla‘) imena ‚Verlados‘ napotuje na proizvajalko izdelka ‚Verlados‘, družbo Viiniverla Oy,

   (c) ‚Verlados‘ je lokalni izdelek, pridelan v Verli, ki se ga v povprečju proda nekaj sto litrov na leto v restavraciji, ki je del tovarniškega kompleksa, in ki ga je mogoče v omejenih količinah dobiti na podlagi naročila pri državni družbi za prodajo alkohola v smislu zakona o alkoholu,

   (d) besedi ‚Verlados‘ in ‚Calvados‘ imata od treh zlogov skupen samo en (‚dos‘), vendar pa se ujemajo njune zadnje štiri črke (‚ados‘), to pomeni polovica vseh črk?

3. Če se bo ime ‚Verlados‘ štelo za ‚navajanje‘ v smislu člena 16(b) Uredbe št. 110/2008, ali je mogoče vendarle njegovo uporabo upravičiti na podlagi zgoraj navedenih okoliščin ali kakšne druge okoliščine, recimo na podlagi tega, da vsaj finski potrošnik ne more dobiti vtisa, da se izdelek ‚Verlados‘ proizvaja v Franciji?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

17 Predložitveno sodišče želi s prvim vprašanjem v bistvu izvedeti, ali je treba člen 16(b) Uredbe št. 110/2008 razlagati tako, da se mora pri presoji, ali gre za „navajanje“ v smislu te določbe, opreti na zaznavo normalno obveščenega ter razumno pozornega in preudarnega povprečnega potrošnika.

18 Medtem ko francoska vlada predlaga, da naj se na prvo vprašanje odgovori pritrdilno, italijanska vlada in Komisija menita, da se ni treba opreti na pojem „potrošnik“. Glede tega italijanska vlada navaja, da lahko gre za „navajanje“, tudi če ni nikakršne verjetnosti zmede pri javnosti, Komisija pa meni, da je ugotovitev, da gre za navajanje, objektivne narave in temelji zgolj na preizkusu zadevnih imen.

19 V skladu s členom 15(1) Uredbe št. 110/2008 izraz „geografska označba“ pomeni označbo, ki določa žgano pijačo kot pijačo s poreklom iz ozemlja države ali iz regije ali kraja tega ozemlja, če se določena kakovost, sloves ali druga značilnost te žgane pijače pripisuje predvsem njenemu geografskemu poreklu.

20 Člen 16(b) Uredbe št. 110/2008 ščiti geografske označbe pred vsakim „navajanjem“, „četudi je pravo poreklo proizvoda označeno ali če je geografska označba uporabljena v prevodu ali mu [ji] je dodan izraz, kot je „kot“, „tip“, „slog“, „narejen“, „aroma“, ali kateri koli podoben izraz“.

21 V skladu s sodno prakso Sodišča pojem „navajanje“ zajema primer, v katerem izraz, uporabljen za opis proizvoda, vključuje del zaščitenega imena, tako da potrošnik, ko se sreča z imenom proizvoda, pomisli na proizvod, katerega ime je zaščiteno (kar zadeva člen 16(b) Uredbe št. 110/2008, glej sodbo Bureau national interprofessionnel du Cognac, C-4/10 in C-27/10, EU:C:2011:484, točka 56; kar zadeva člen 13(1)(b) Uredbe Sveta (EGS) št. 2081/92 z dne 14. julija 1992 o zaščiti geografskih označb in označb porekla za kmetijske proizvode in živila (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 3, zvezek 13, str. 4), glej tudi sodbi Consorzio per la tutela del formaggio Gorgonzola, C-87/97, EU:C:1999:115, točka 25, in Komisija/Nemčija, C-132/05, EU:C:2008:117, točka 44).

22 Res je, da se člen 16(b) Uredbe št. 110/2008 ne sklicuje izrecno na pojem „potrošnik“. Vendar iz sodne prakse, na katero je bilo opozorjeno v prejšnji točki te sodbe, izhaja, da je Sodišče za namene ugotovitve obstoja „navajanja“ v smislu te določbe štelo, da mora nacionalno sodišče poleg tega, ali izraz, uporabljen za opis zadevnega proizvoda, vključuje del zaščitenega imena, preveriti še, ali potrošnik, ko se sreča z imenom proizvoda, pomisli na proizvod, katerega ime je zaščiteno“. Tako se mora nacionalno sodišče v bistvu opreti na predvideno reakcijo potrošnika na izraz, ki je uporabljen za opis zadevnega proizvoda, pri čemer je bistveno, da se pri njem ustvari povezava med navedenim izrazom in zaščitenim imenom.

23 V tem okviru je treba opozoriti, da je treba zaščito, ki je s členom 16(b) Uredbe št. 110/2008 podeljena geografskim označbam, razlagati glede na cilj, ki se uresničuje z njihovo registracijo in ki je, kot izhaja iz uvodne izjave 14 te uredbe, omogočiti, da se žgane pijače določijo kot pijače s poreklom iz ozemlja države ali iz regije ali kraja tega ozemlja, katerih določena kakovost, sloves ali druge značilnosti žganih pijač se pripisujejo zlasti geografskemu poreklu (sodba Bureau national interprofessionnel du Cognac, C-4/10 in C-27/10, EU:C:2011:484, točka 47).

24 Poleg tega cilj sistema registracij geografskih označb žganih pijač, ki je določen z Uredbo št. 110/2008, kot je opozorjeno v uvodni izjavi 2 te uredbe, ni prispevati zgolj k preprečevanju goljufivega ravnanja ter doseganju preglednosti trga in poštene konkurence, ampak tudi k doseganju visoke ravni varstva potrošnikov.

25 Iz odslej konsolidirane sodne prakse v zvezi z varstvom potrošnikov pa izhaja, da je treba na tem področju na splošno upoštevati predvideno pričakovanje normalno obveščenega ter razumno pozornega in preudarnega povprečnega potrošnika (glej zlasti sodbe Mars, C-470/93, EU:C:1995:224, točka 24; Gut Springenheide in Tusky, C-210/96, EU:C:1998:369, točka 31; Estée Lauder, C-220/98, EU:C:2000:8, točka 30; Lidl Belgium, C-356/04, EU:C:2006:585, točka 78; Severi, C-446/07, EU:C:2009:530, točka 61; Lidl, C-159/09, EU:C:2010:696, točka 47, in Teekanne, C-195/14, EU:C:2015:361, točka 36).

26 Za namene presoje, ali gre lahko pri izrazu, ki je uporabljen za opis proizvoda, za navajanje, v smislu člena 16(b) Uredbe št. 110/2008, zaščitenega imena, je treba prav tako uporabiti to merilo, ki temelji na načelu sorazmernosti (v tem smislu glej sodbo Estée Lauder, C-220/98, EU:C:2000:8, točka 28).

27 Poleg tega je treba glede dvoma, ki ga izraža predložitveno sodišče v zvezi s tem, ali je v okviru presoje pojma „navajanje“ v smislu člena 16(b) Uredbe št. 110/2008 upoštevna okoliščina, da ime „Verlados“ napotuje na kraj proizvodnje proizvoda iz zadeve v glavni stvari, ki naj bi ga finski potrošnik poznal, opozoriti, da člen 16(b) Uredbe št. 110/2008 geografske označbe, ki so registrirane v njeni Prilogi III, ščiti pred vsakim „navajanjem“ na celotnem ozemlju Unije. Glede na nujnost zagotoviti učinkovito in enotno zaščito navedenih geografskih označb na tem ozemlju pa je treba šteti, enako kot italijanska vlada in Komisija, da se pojem „potrošnik“ iz sodne prakse, na katero je opozorjeno v točki 21 te sodbe, nanaša na evropskega potrošnika in ne zgolj na potrošnika države članice, v kateri je proizveden proizvod, pri katerem gre za navajanje zaščitene geografske označbe.

28 Glede na vse zgornje preudarke je treba na prvo postavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba člen 16(b) Uredbe št. 110/2008 razlagati tako, da se mora nacionalno sodišče za namene ugotovitve, ali obstaja „navajanje“ v smislu te določbe, opreti na zaznavo normalno obveščenega ter razumno pozornega in preudarnega povprečnega potrošnika, pri čemer je treba zadnji pojem razumeti tako, da se nanaša na evropskega potrošnika in ne zgolj na potrošnika države članice, v kateri je proizveden proizvod, pri katerem gre za navajanje zaščitene geografske označbe.

Drugo vprašanje

29 Predložitveno sodišče želi z drugim vprašanjem v bistvu izvedeti, ali je treba člen 16(b) Uredbe št. 110/2008 razlagati tako, da mora za namene presoje, ali ime „Verlados“ pomeni „navajanje“, v smislu te določbe, zaščitene geografske označbe „Calvados“ za podobne proizvode, poleg fonetične in vizualne podobnosti med imenoma upoštevati tudi obstoj okoliščin, ki nakazujejo na to, da uporaba imena „Verlados“ ne more zavajati finskega potrošnika.

30 Natančneje, predložitveno sodišče se sprašuje, kakšen pomen je treba pripisati okoliščinam, da, prvič, se prvi del imena „Verlados“ nanaša na vas Verla na Finskem, ki jo finski potrošnik lahko prepozna, drugič, element „Verla“ napotuje na podjetje Viiniverla, ki proizvaja pijačo pod imenom „Verlados“, tretjič, je ta pijača lokalni proizvod, pridelan in prodan v omejenih količinah, in četrtič, imata besedi „Verlados“ in „Calvados“ skupen samo en zlog, medtem ko se ujemajo njune zadnje štiri črke, to pomeni polovica vseh črk.

31 V uvodu je treba opozoriti, da mora predložitveno sodišče presoditi, ali ime „Verlados“ za žganje iz jabolčnika pomeni „navajanje“, v smislu člena 16(b) Uredbe št. 110/2008, zaščitene geografske označbe „Calvados“. Vendar lahko Sodišče v okviru predhodnega odločanja po potrebi poda pojasnila, ki nacionalno sodišče usmerjajo pri njegovi odločitvi (v tem smislu glej sodbi Severi, C-446/07, EU:C:2009:530, točka 60, in Bureau national interprofessionnel du Cognac, C-4/10 in C-27/10, EU:C:2011:484, točka 49).

32 Kot izhaja iz točke 21 te sodbe, mora nacionalno sodišče za namene presoje obstoja „navajanja“ v smislu člena 16(b) Uredbe št. 110/2008 preveriti, ali potrošnik, ko se sreča z imenom „Verlados“, pomisli na proizvod z zaščiteno geografsko označbo, v zadevi v glavni stvari je to „Calvados“.

33 Glede tega je Sodišče razsodilo, da je upravičeno šteti, da gre za navajanje zaščitenega imena, kadar so si v primeru proizvodov, ki so si na videz podobni, prodajna poimenovanja fonetično in vizualno podobna (v tem smislu glej sodbe Consorzio per la tutela del formaggio Gorgonzola, C-87/97, EU:C:1999:115, točka 27; Komisija/Nemčija, C-132/05, EU:C:2008:117, točka 46, in Bureau national interprofessionnel du Cognac, C-4/10 in C-27/10, EU:C:2011:484, točka 57).

34 Sodišče je štelo, da je ta podobnost očitna, kadar se izraz, uporabljen za opis zadevnega proizvoda, v zadnjih dveh zlogih ujema z zaščitenim imenom in ima enako število zlogov kot to ime (v tem smislu glej sodbo Consorzio per la tutela del formaggio Gorgonzola, C-87/97, EU:C:1999:115, točka 27).

35 Sodišče je tudi navedlo, da je treba po potrebi upoštevati „konceptualno bližino“ med dvema izrazoma v različnih jezikih, saj lahko ta bližina ter fonetična in vizualna podobnost, omenjena v točki 33 te sodbe, povzročita, da potrošnik pomisli na proizvod z zaščiteno geografsko označbo, ko se sreča s primerljivim proizvodom s spornim imenom (v tem smislu glej sodbo Komisija/Nemčija, C-132/05, EU:C:2008:117, točki 47 in 48).

36 Sodišče je poleg tega štelo, da navajanje v smislu člena 16(b) Uredbe št. 110/2008 pomeni registracija znamke, ki vsebuje geografsko označbo ali izraz, ki ustreza tej označbi, in njen prevod, za žgane pijače, ki ne ustrezajo specifikacijam, ki se za to označbo zahtevajo (sodba Bureau national interprofessionnel du Cognac, C-4/10 in C-27/10, EU:C:2011:484, točka 58).

37 V obravnavani zadevi je treba navesti, da v skladu z navedbami predložitvenega sodišča ni sporno, da se ime „Verlados“ uporablja na Finskem za proizvode, ki so podobni tistim, za katere velja zaščitena geografska označba „Calvados“, da imajo ti proizvodi skupne objektivne lastnosti in da jih upoštevna javnost uživa v pretežno enakih okoliščinah.

38 Glede vizualne in fonetične podobnosti med imenoma „Verlados“ in „Calvados“ mora predložitveno sodišče upoštevati dejstvo, da imata obe imeni osem črk, od katerih so zadnje štiri enake, in enako število zlogov ter da imata enako končnico „dos“, zaradi česar sta si zagotovo vizualno in fonetično podobna.

39 Predložitveno sodišče mora v skladu s sodno prakso Sodišča upoštevati tudi morebitne elemente, ki lahko nakazujejo na to, da vizualna in fonetična podobnost med dvema imenoma ni naključna (v tem smislu glej sodbo Consorzio per la tutela del formaggio Gorgonzola, C-87/97, EU:C:1999:115, točka 28).

40 Glede tega francoska vlada trdi, da je bil proizvod „Verlados“ sprva poimenovan „Verla“, končnica „dos“ pa je bila dodana pozneje, in sicer po tem, ko se je občutno povečal izvoz „Calvadosa“ na Finsko med letoma 1990 in 2001. Poleg tega je ta vlada navedla, da zlog „dos“ v finščini nima posebnega pomena. Takšne okoliščine, ki jih mora preveriti predložitveno sodišče, lahko pomenijo indice, na podlagi katerih je mogoče ugotoviti, da podobnost, omenjena v točki 38 te sodbe, ni naključna.

41 Glede okoliščin, ki jih je naštelo predložitveno sodišče, je treba šteti, da te okoliščine, tako kot menijo vse stranke, ki so predložile pisna stališča, niso upoštevne za presojo obstoja „navajanja“ v smislu člena 16(b) Uredbe št. 110/2008.

42 Na prvem mestu predložitveno sodišče poudarja, da ime „Verlados“ napotuje na, prvič, ime podjetja Viiniverla, ki proizvaja to pijačo, in drugič, vas Verla, ki naj bi jo finski potrošnik poznal, tako da naj ga to ime ne bi moglo zavajati.

43 Glede tega zadošča najprej opozoriti, da v skladu s členom 16(b) lahko gre za „navajanje“, čeprav je navedeno pravo poreklo proizvoda (v tem smislu glej sodbo Bureau national interprofessionnel du Cognac, C-4/10 in C-27/10, EU:C:2011:484, točka 59).

44 Dalje, pojasniti je treba, da člen 16(b) Uredbe št. 110/2008 geografske označbe, ki so registrirane v njeni Prilogi III, ščiti pred vsakim „navajanjem“ na celotnem ozemlju Unije. Glede tega je bilo v točki 27 te sodbe opozorjeno, da se pojem „potrošnik“ iz sodne prakse, na katero je opozorjeno v točki 21 te sodbe, nanaša na evropskega potrošnika in ne zgolj na potrošnika države članice, v kateri je proizveden proizvod, pri katerem gre za navajanje zaščitene geografske označbe.

45 Nazadnje, Sodišče je že razsodilo, da gre lahko za „navajanje“, tudi če ni nikakršne verjetnosti zmede med zadevnimi proizvodi (sodbi Consorzio per la tutela del formaggio Gorgonzola, C-87/97, EU:C:1999:115, točka 26, in Komisija/Nemčija, C-132/05, EU:C:2008:117, točka 45), kar je pomembno, je zlasti, da se v javnosti ne povzroči asociacija na poreklo proizvoda in da se gospodarski subjekt neupravičeno ne okoristi z ugledom zaščitene geografske označbe (v tem smislu glej sodbo Bureau national interprofessionnel du Cognac, C-4/10 in C-27/10, EU:C:2011:484, točka 46).

46 Na drugem mestu predložitveno sodišče poudarja okoliščino, da je pijača z imenom „Verlados“ lokalni proizvod, proizvajan v vasi Verla, ki se trži zgolj lokalno in v majhnih količinah in ki ga je mogoče dobiti na podlagi naročila pri državni družbi za prodajo alkohola v smislu zakona o alkoholu.

47 V zvezi s tem – ne glede na to, da francoska vlada prereka to okoliščino in je predložila dokumente, iz katerih je razvidno, da je pijača „Verlados“ dostopna tudi preko prodaje na daljavo potrošnikom v drugih državah članicah – zadošča ugotoviti, da navedena okoliščina nikakor ni upoštevna, ker se Uredba št. 110/2008 v skladu z njenim členom 1(2) uporablja za vse žgane pijače, ki se tržijo v Uniji.

48 Glede na zgornje preudarke je treba na drugo postavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba člen 16(b) Uredbe št. 110/2008 razlagati tako, da mora predložitveno sodišče za namene presoje, ali ime „Verlados“ pomeni „navajanje“, v smislu te določbe, zaščitene geografske označbe „Calvados“ za podobne proizvode, upoštevati fonetično in vizualno podobnost med tema imenoma in morebitne okoliščine, ki bi lahko kazale na to, da ta podobnost ni naključna, tako da preveri, ali normalno obveščen ter razumno pozoren in preudaren povprečni evropski potrošnik, ko se sreča z imenom nekega proizvoda, pomisli na proizvod z zaščiteno geografsko označbo.

Tretje vprašanje

49 Predložitveno sodišče želi s tretjim vprašanjem v bistvu izvedeti, ali je treba člen 16(b) Uredbe št. 110/2008 razlagati tako, da je uporabo imena, ki se šteje za „navajanje“, v smislu te določbe, zaščitene geografske označbe iz Priloge III k navedeni uredbi, vseeno mogoče dovoliti glede na okoliščine, ki so navedene v drugem vprašanju, ali ob neobstoju verjetnosti zmede med zadevnimi proizvodi.

50 Kot izhaja iz besedila člena 16(b) Uredbe št. 110/2008, se „[brez] poseganja v člen 10 [o posebnih pravilih v zvezi z uporabo prodajnih poimenovanj in geografskih označb] […] geografske označbe, registrirane v Prilogi III, zaščitijo pred […] (b) vsak[im] […] navajanjem […]“. Zato ob neobstoju teh posebnih pravil, ki bi se uporabila v okoliščinah, kakršne so te v zadevi v glavni stvari, predložitveno sodišče, če bo ugotovilo, da gre za „navajanje“ v smislu te določbe, ne more dovoliti imena „Verlados“ z vidika okoliščin, ki so omenjene v drugem vprašanju.

51 Poleg tega, kot je bilo opozorjeno v točki 45 te sodbe, gre lahko za „navajanje“, tudi če ni nikakršne verjetnosti zmede med zadevnimi proizvodi.

52 Glede na zgornje preudarke je treba na tretje postavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba člen 16(b) Uredbe št. 110/2008 razlagati tako, da uporabe imena, ki se šteje za „navajanje“, v smislu te določbe, zaščitene geografske označbe iz Priloge III k tej uredbi, ni mogoče dovoliti, tudi če ni nikakršne verjetnosti zmede.

Stroški

53 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (drugi senat) razsodilo:

1. **Člen 16(b) Uredbe (ES) št. 110/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. januarja 2008 o opredelitvi, opisu, predstavitvi, označevanju in zaščiti geografskih označb žganih pijač ter razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 1576/89 je treba razlagati tako, da se mora nacionalno sodišče za namene ugotovitve, ali gre za „navajanje“ v smislu te določbe, opreti na zaznavo normalno obveščenega ter razumno pozornega in preudarnega povprečnega potrošnika, pri čemer je treba zadnji pojem razumeti tako, da se nanaša na evropskega potrošnika in ne zgolj na potrošnika države članice, v kateri je proizveden proizvod, pri katerem gre za navajanje zaščitene geografske označbe.**

2. **Člen 16(b) Uredbe št. 110/2008 je treba razlagati tako, da mora predložitveno sodišče za namene presoje, ali ime „Verlados“ pomeni „navajanje“, v smislu te določbe, zaščitene geografske označbe „Calvados“ za podobne proizvode, upoštevati fonetično in vizualno podobnost med tema imenoma in morebitne okoliščine, ki bi lahko kazale na to, da ta podobnost ni naključna, tako da preveri, ali normalno obveščen ter razumno pozoren in preudaren povprečni evropski potrošnik, ko se sreča z imenom nekega proizvoda, pomisli na proizvod z zaščiteno geografsko označbo.**

3. **Člen 16(b) Uredbe št. 110/2008 je treba razlagati tako, da uporabe imena, ki se šteje za „navajanje“, v smislu te določbe, zaščitene geografske označbe iz Priloge III k tej uredbi, ni mogoče dovoliti, tudi če ni nikakršne verjetnosti zmede.**

Podpisi